

MuKanta oahpisin

– ofelaš riikkavuložiidda

Kanta

MuKantas oainnát iežat dearvvašvuodadieđuid

MuKanta lea riikkavuložiidda dárkkuhuvvon riikkaviidosaš neahttabálvalus, mas oainnát iežat dearvvašvuodadieđuid ja veháziid mielde maiddái sosiálabálvalusaid áššehasdieđuid. Oainnát MuKantas daid dieđuid, mat du birra leat vurkejuvvon Kanta-bálvalusaide dahjege Kantai.

Dieđut vurkejuvvojit Kantai, go divššut áššiid dearvvašvuodafuolahusas, apteaikkas dahje sosiálabálvalusain. Sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa ámmátolbmot girjejit du birra dieđuid, go finat ovdamearkka dihte doaktáris dahje divššut áššiidat sosiálabálvalusain ovttas iežat bargiin.

Sáhtát dikšut áššiid MuKantas maiddái iežat lagašolbmo dahje máná beales.

Sáhtát geavahit MuKanta neahttaloganiin čujuhusas kanta.fi dahje MuKanta-heivehusain (oažžumis dušše suomagillii ja ruotagillii). Sáhtát luđet heivehusa iežat telefovnii dahje tablet-rusttegii heivehusgávppis.

MuKantas sáhtát

- ohkat girjemiid, mat laktásit du dikšui
- bivdit reseapta ođasmahttima
- dárkkistit laboratoria- ja röntgendutkamušaid bohtosiid
- oaidnit sosiálabálvalusaid dieđuid, mat bohtet bálvalussii muttuid mielde
- vurket iežat dikšodáhtu ja orgánaidluobahandáhtu
- váikkuhit iežat dieđuid geavahussii sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusas.

MuKantai sisačáliheapmi

Sáhtát geavahit MuKanta, jos dus lea suopmelaš persovdnadovddaldat ja muhtun dain dovđánreaidduin.

- neahttabánjkodovddaldagat
- mobiilasihkkarastin
- sihkkarastinpersovdnakoarta

Ná čálihat sisa MuKantai

1. Čále neahttalogana čujuhusgurgadassii **kanta.fi**.
2. Vállje kanta.fi siiddus boalu **Kirjaudu OmaKantaan** (čálit sisa MuKantai).
3. Don stivrejuvvot **Suomi.fi bálvalussii**, mii lea almmolaš hálldahusa nana elektrovnalaš dovđánvuohki. Dál sáhtát välljet dovđánvuogi, man háliidat geavahit, dego bánjkodovddaldagat dahje mobiilasihkkarastin.
4. Dárkkis dieđuid ja coahkkal **Jatka** (joatkke), de sirdásat MuKantai.
5. Čálit olggos MuKantas, go loahpahat dan geavahusa. Gurre loahpas siidohistorjjá.

Ná diehtu johtá Kantas

Sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa ámmátolmmoš girje ja geahččá du dieđuid iežas diehtovuogádagas. Doppe dieđut vurkejuvvojit Kantai dakkárin go ámmátolmmoš daid girje. Juohke riikkavuloš sáhttá geahččat ja hálddašit iežas dieđuid MuKantas.

Sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa ámmátolmmoš girje geahčča dieđuid iežas diehtovuogádagas. Doppe dieđut vurkejuvvojit Kantai.

MuKantas riikkavuloš sáhttá geahččat ja hálddašit iežas dieđuid.

Jos dieđuin lea meattáhus, mat oidnojit MuKantas

Jos fuobmát iežat dieđuin meattáhusaid dahje váilevuodaid, váldde oktavuoda njuolga sosiála- ja dearvvašvuodafuolahussii. Jos ovdamearkka dihte leat fitnan dearvvašvuodastašuvnnas, dieđuid ferte divvut doppe. Jos fas leat fitnan priváhta doavttiristašuvnnas, váldde oktavuoda njuolga dohko.

Sáhtát váikkuhit iežat dieđuid geavahussii

Kantai vurkejuvvon dieđuid gieđahallat dorvvolaččat. Du dieđuid sáhttet geahččat ja geavahit dušše dat dearvvašvuodafuolahusa dahje sosiálafuolahusa ámmátolbmot, geat dikšot du áššiid. Dieđut geavahuvvojit dalle, go dat leat dárbbaslaččat du divššu ja áššiiddikšuma dáfus.

Ámmátolmmoš, guhte dikšu du, sáhtta geahččat Kanta bokte maiddái dieđuid, mat du birra leat girjejuvvon eará sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusas, nugo nuppi buresveadjinguovllus dahje priváhta doavtterstašuvnnas. Go dieđut johtet ámmátolbmoss nubbái, oaččot buori divššu iige ovdamearkka dihte dutkamušaid dárbbas dahkat mángii.

Sáhtát ieš váikkuhit dasa, man viidát ámmátolbmot sáhttet atnit du dieđuid ávkin. MuKantas sáhtát addit lobi dieđuidat luobaheapmái dahje gieldit dan. Sáhtát ovdamearkka dihte gieldit dihto fitnama dieđuid luobaheami.

Luobahanlobiin muiatalat iežat dáhtu ja mieđihat dieđuidat luobaheami oassebeliid gaskkas, guđet dikšot du. Dainna lágiin du dieđut johtet ovdamearkka dihte almmolaš ja priváhta dearvvašvuodafuolahusa dahje guovtti sierra buresveadjinguovllu gaskkas, go divššut áššiid sierra dikšobáikkiin.

Máná beales áššiiddikšun MuKantas

Fuolaheaddji sáhtá dikšut áššiid MuKantas iežas vuolleahkásaš máná beales. MuKanta dahká álkibun máná áššiiddikšuma.

Dikšu ámmátolmmoš árvvoštallá, sáhttago vuolleahkásaš mearridit iežas divššu birra. Mearridannávccalaš nuorra oažžu ieš válljet, oidnojitgo su dieđut fuolaheaddjai MuKantas. Jos nuorra ii sáhte mearridit iežas divššu birra okto, oaidná fuolaheaddji maid fitnama dieđuid, dego doaktára girjemiid ja fitnama vuodul mearriduvvon reseaptaid.

MuKantas sáhtát dikšut áššiid máná beales

Nuppi ollesolbmo beales áššiiddikšun MuKantas

Lagašolmmoš sáhtá dikšut áššiid MuKantas nuppi ollesolbmo beales, jos sus lea dasa Suomi.fi fápmudus. Fápmudusa sáhtá oažžut maiddái olbmoss, gii ii geavat neahttabálvalusaid dahje oamas neahttabánkodovddaldagaid. MuKantas áššiiddikšumii dárbbaslaš fápmudusat leat

- Dearvvašvuodafuolahusa áššiiddikšun
- Sosiálafuolahusa áššiiddikšun.

Nuppi beales sáhtá ovdamearkka dihte

- bivdit reseapta ođasmahttima
- geahččat laboratoriadutkamušaid bohtosiid
- lohkat dieđuid fitnama birra dearvvašvuodafuolahusas
- geahččat sosiálabálvalusaid dieđuid.

MuKantas sáhtá dikšut áššiid nuppi ollesolbmo beales

Gos oaččun lassedieđuid?

- čujuhusas **kanta.fi**
- Sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa ámmátolbmui ja apteaikkas.

Luđe MuKanta-heivehusa

MuKanta-heivehusas oainnát iežat reseapttaid ja sáhtát bivdit ođasmahttit daid. Sáhtát maid dingot almmuhusa, go du reseapta lea ođasmahtton. Heivehussii lea álki sisačálihit iežas. Mii lasihit doaimmaid heivehussii vehážiid mielde.

Kela bajásdoallá Kanta-bálvalusaid. Kela ovddida Kanta-bálvalusaid ovttas Dearvvašvuoda ja buresveadjima lágádusain ja sosiála- ja dearvvašvuodaministeriijain.

MuKanta gullá riikaviidosaš Kanta bálvalusaide ja lea riikavuložiid oainnus sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa dieđuide.